

SABATÉ I MARÍN, Glòria (2019): *Més enllà de la cort: els lectors potencials del Curial e Güelfa*. Alacant: Universitat d'Alacant, Departament de Filologia Catalana, 228 p.

Tant el títol del llibre com les consideracions prèvies exposades a la «Presentació» fan preveure que estem davant d'un estudi sobre la recepció del *Curial e Güelfa*. Se'ns precisa que la investigació es durà a terme «més enllà de la cort», en l'àmbit dels sectors mercantils i notariais de la ciutat de Barcelona al segle xv. La primera reacció, davant d'aquesta iniciativa, no pot ser altra que la sorpresa, ja que, ara per ara, no sabem res sobre els lectors de la novel·la ni sobre la seva circulació, a la cort o més enllà de la cort. L'única prova que podríem adduir sobre un destinatari i lector possible de l'obra, la tenim en el manuscrit que ens l'ha conservada (Madrid, Biblioteca Nacional, ms. 9750). És cert que Glòria Sabaté es proposa la recerca de lectors «potencials», moguda per la voluntat de captar «un lector que fos ideal» (p. 12), a fi de demanar-se i, en conseqüència, avaluar si aquest lector utòpic tindria «la preparació suficient per a entendre, gaudir i fer-se seves obres de la complexitat i finor del *Curial e Güelfa*» (p. 11). La hipòtesi de treball és, val a dir, arriscada i conjectural, per manca d'indicis documentals, però legítima en qualsevol cas. A fi de desplegar-la, l'autora parteix d'una tria de textos d'autors llatins i italians (Ciceró, les *Històries troianes* en traducció de Jaume Conesa, Ovidi i Boccaccio), «obres bàsiques en la memòria literària de l'autor del *Curial e Güelfa*» (p. 12), amb el propòsit de comprovar si es poden testimoniar a les biblioteques de mercaders i notaris barcelonins. És previsible que el resultat serà afirmatiu. Ara bé, l'objectiu final no s'atura aquí, sinó que s'encamina a «valorar si l'ús i la lectura [d'aquests textos] que en fa l'autor [del *Curial*] coincideix amb les que els seus lectors potencials no cortesans en podrien fer» (p. 12). Aquest desideratium s'ha d'expandir, per força, en dos camps d'anàlisi. D'una banda, caldrà partir del *Curial e Güelfa* i argumentar l'ús i la lectura que l'autor fa de les fonts seleccionades. Un examen promès, però escassament acomplert al llarg de l'estudi. De l'altra, reclamarà interrogar-se sobre l'ús i la lectura que en podien fer els ciutadans de Barcelona. La resposta a aquesta qüestió, tanmateix, no es pot obtenir fixant la mirada exclusivament en els inventaris eixuts de béns mobles conservats, els quals permeten, a tot estirar, rescatar descripcions concises de la factura material dels còdexs catalogats. No basta, doncs, a indicar que es troben exemplars de Ciceró —poso per cas— a les biblioteques de Ferrer de Gualbes, ciutadà de Barcelona; o de Bernat d'Esplugues, notari i escrivà del Consell de Cent; o d'Antoni Font, ciutadà de Barcelona, i notari i escrivà reial; o d'Antoni Mur, lloctinent d'escrivà de ració. La dedicació professional d'aquests ciutadans a tasques administratives o de govern, en el marc del Consell de Cent o de la Cancelleria reial, palesen ben probablement un interès per l'autor clàssic associat als valors del llenguatge com a instrument de la vida civil i de la pràctica política, cosa que ens convidaria a endinsar-nos en la recepció de l'autor llatí amb relació als tractats d'*ars dictaminis* i de *regimine civitatum* i, potser, arribaríem a la conclusió que l'afecció per Ciceró d'un Antoni Font o un Antoni Mur no es pot homologar amb la que pot tenir l'autor del *Curial e Güelfa*, en el benentès que es demostrí, per altra banda, que l'autor llatí és un actiu fonamental en la novel·la. L'inventari de llibres hauria de derivar cap a estudis sectorials més aprofundits.

En definitiva, costa d'admetre que el llibre de Glòria Sabaté es pugui considerar una investigació sobre el *Curial e Güelfa*, sobre la seva recepció i sobre la lectura hipotètica que en podria fer aquest públic «potencial» més enllà de la cort. Ara bé, si fem l'exercici de fer desaparèixer la novel·la de l'horitzó d'atesa de l'estudi i el valorem exclusivament com una investigació sobre llibres i lectors a la Barcelona del segle xv, l'aportació guanya en interès, eficàcia i claredat, perquè ens invita a recompondre circuits culturals, de vegades desatesos, «més enllà de la cort».

A la primera part del llibre, se seleccionen i recopilen dades, a partir d'una consulta bibliogràfica exhaustiva (Josep M. Madurell i Marimon, Josep Hernando o Josep Antoni Iglesias, entre d'altres), sobre llibres, lectors i biblioteques a la ciutat de Barcelona al segle xv, per tal de configurar el context cultural que afavoreix la circulació librària entre el sector mercantil i notarial. A l'apartat 1.1, s'hi exposa com aquests grups socials accedeixen a la lectura i l'escriptura per cobrir una necessitat pràctica professional. Aprenentatge d'ofici i aprenentatge de lletra es troben estretament connectats. És per aquest motiu que aquests estaments es preocupen per l'ensenyament i el fomenten, com palesen les or-

dinacions municipals sobre les escoles de gramàtica (1431). Ens són coneguts alguns mestres actius a l'època, alguns registres de llibres de beceroles, i altres títols per a l'ensenyament gramatical o manuals orientats al «nodriment d'infants». Amb el temps, saber de lletra i freqüentar la lectura es converteix en mitjà de promoció social i deixa de ser, al seu torn, una eina indispensable al negoci per formar part de l'oci de classes adinerades. Per donar compte del procés, s'esbossa el perfil del mercader del segle xv. Determinades famílies, afavorides per activitats comercials i bancàries pròsperes, dutes a terme generació rere generació, esdevenen rendistes, fet que els permet ingressar en els òrgans de govern municipals (el Consell de Cent). S'examinen algunes biblioteques de sectors mercantils. S'adverteix que, evidentment, no tots els mercaders disposaven de bona fortuna, tenien formació adequada o mostraven passió per forjar una biblioteca. Els inventaris de llibres pervinguts ens revelen que, mentre que alguns mercaders no tenien més de dos còdexs, d'altres havien aplegat una cinquantena de llibres. Les biblioteques més ben dotades pertanyen a aquelles famílies que participaven activament en el govern municipal, com és el cas dels Destorrent, Gibert, Junyent, Llobera, Sirvent o Navel. Els llibres de caràcter pietós (majoritaris), així com els dedicats a l'aprenentatge de la gramàtica, alternen amb exemplars de literatura profana, en especial, amb clàssics llatins i autors italians. Destaquen la biblioteca d'Eloi Navel i de Ferrer de Gualbes. Totes dues registren cinquanta-dos exemplars.

Quant als notaris, es presenta concisament la seva formació, en particular, la que té lloc privadament, fora dels circuits universitaris, en què un notari professional exerceix el magisteri, a casa seva, a un deixeble o aprenent en virtut d'un contracte de pràctiques. S'apunten (sense especificar) els tractats d'*ars dictaminis* i *ars notariae* indispensables per a adquirir la formació necessària. Les biblioteques notariales —com és previsible— presenten una marcada orientació professional, a banda de la literatura religiosa i/o de devoció, transversal en tots els estaments de la societat medieval. Això no obstant, alguns exemplars registrats mereixen tota l'atenció. És el cas del *Secretum* de Petrarca, que posseeix Pere Pau Pujades (1462); o el *De remediis utriusque fortunae*, també de Petrarca, que té Joan Ginebret (1469); o el *De casibus virorum illustrium*, de Boccaccio, que té Antoni de Banyaloca (1426); o que Joan Ubach posseeix un *De genealogia deorum gentilium*, de Boccaccio, o que, en l'inventari de 1450, aparegui també un *De ingenuis moribus et liberalibus studiis*, de Pietro Paolo Vergerio. Seguint els treballs de Josep Antoni Iglesias, es presenta la biblioteca excepcional del notari Bernat d'Esplugues, el qual estigué al capdavant de l'escribania del Consell de Cent i de la tasca d'autenticar les deliberacions de la institució municipal (el *Llibre del Consell*) entre 1410 i 1433 (any de la seva mort). Es tracta d'una biblioteca formidable per la riquesa dels volums aplegats, en quantitat (més de dos-cents títols) i qualitat: des de diversos exemplars de l'*Eneida*, en llatí i *in vulgari italico* (ítem 63), fins a diverses obres de Petrarca, com les *Epistolae familiares* (ítem 44), l'*Africa* (ítem 45), les *Epistolae seniles* (ítem 66), el *De vita solitaria* (ítem 81) o el *De viris illustribus* (ítem 118); passant per Estaci, Ciceró, Suetoni, Quintilià o Sèneca, i acabant en Dante, Boccaccio o Salutati. La importància de la col·lecció no va passar desapercebuda a Alfons el Magnànim, que, des de Palerm, va mostrar interès per adquirir-la. S'assenyala també el paper dels notaris en la confecció de cançoners catalans, com el *Cançoner Vega-Aguiló*, el *Cançoner de l'Ateneu*, el *Jardinet d'Orats*, etc., seguint treballs monogràfics anteriors (Alberni, Aramon, Avenoza, Beltran, Cabré, Compagna, etc.). S'al·ludeix, de passada, a aspectes marginals sobre la circulació librària a la Barcelona del segle xv, que, això no obstant, em sembla oportú de remarcar. El préstec, manlleu o intercanvi de llibres entre lectors; així, per exemple, Eloi Navel tenia, en penyora, dos llibres de Ramon Savall (un *Moralia in Job* «en pla» i un *Dotzè del Crestià* de Francesc Eiximenis). La compra i venda de llibres en els encants públics i els preus que es pagaven. L'exemplar del *De casibus virorum illustrium* de Boccaccio que posseïa Antoni de Banyaloca (1426) fou adquirit pel notari Mateu Tesarach, en encant públic, per més de sis lliures, una quantitat gens menyspreable. El paper dels jueus en el món del llibre: eren propietaris de llibreries i es dedicaven a les subhastes públiques d'exemplars; és per això que alguns còdexs pervinguts presenten anotacions marginals amb caràcters hebraics.

L'apartat 1.2 ens dirigeix l'atenció cap a la xarxa de relacions que els mercaders estableixen amb els convents dels ordes mendicants de la ciutat. El paper actiu dels franciscans (també dels dominics) a la cort dels reis d'Aragó és prou ben conegut a través d'una bibliografia abundosa. Els historiadors de

l'art, per la seva banda, han treballat en profunditat el mecenatge dels prohoms municipals, insistint en les connexions entre devoció, manifestació del poder i promoció artística (de la subvenció de capelles en edificis de culte a la comissió de retaules). Recordem, per exemple, el retaule de la *Mare de Déu dels Consellers* de Lluís Dalmau, encarregat per a la capella de la Casa de la Ciutat, com esmenta l'autora. Escassegen, tanmateix, estudis similars amb relació als llibres. És d'agrair, per tant, que se'ns convidi a fer aquesta mirada, encara que les dades aportades siguin molt preliminars. Hi llegim consideracions generals sobre els beneficis que el Consell de Cent atorga a institucions eclesiàstiques barcelonines, a mig camí entre devoció (deixes testamentàries) i interessos polítics, atès que aquests cercles tenen un paper destacat en l'organització de la vida municipal. S'aïllen els centres que mereixen atenció: el convent de Sant Francesc, el monestir de Valldonzella i l'església de Sant Just. Es relacionen amb els certàmens literaris, com els que patrocinen, o s'hi troben implicats, els notaris i poetes Antoni Vallmanya i Joan Fogassot, o els també poetes Guillem i Joan Berenguer de Masdovelles. L'apartat següent complementa la informació.

L'apartat 1.3 explora com la cultura esdevé una via d'ascens i legitimació social per a aquests sectors mercantils. La pietat afectiva, promoguda pels ordes mendicants, però també per moviments laics i populars, que defensen la pobresa voluntària i fomenten la pràctica de la caritat, impulsa els mercaders a la institució de confraries, a la dotació d'hospitals o al suport a organitzacions que, com l'orde de la Mercè, es dediquen al rescat de captius. La devoció religiosa és a l'origen, els mercaders hi esmercen diners; però, a canvi, obtenen reconeixement social. El mecenatge artístic corona aquesta tasca. Els mercaders patrocinen la renovació d'esglésies i capelles de la ciutat (a Santa Maria del Mar, Sant Just o Santa Maria del Pi), participen, i fan ostentació del seu estatus, en les festivitats urbanes, i comissionen manuscrits de luxe, com el còdex de la traducció catalana dels *Dictorum factorumque memorabilium*, de Valeri Màxim, que el Consell de Cent encarrega, l'any 1408, a Arnau de Tollís (Barcelona, Arxiu Històric de la Ciutat, ms. L-35/IG-35). Un cas exemplar és el de la família Llobera, que, procedent de Solsona i instal·lada a Barcelona, es dedica al comerç tèxtil de gran escala, s'enriqueix extraordinàriament, emparenta amb famílies barcelonines notables, entra a formar part del Consell de Cent, patrocina, en l'endemig, l'hospital de Solsona i, finalment, esdevenen mecenes esplèndids, com evidencia el *Llibre d'Hores* que, l'any 1444, encarrega Joan Llobera (Barcelona, Arxiu Històric de la Ciutat, ms. A-398), il·luminat per Bernat Martorell i un magnífic miniaturista anònim (Joan Molina, Josefina Planas). Unes notes finals recorden l'ascens gradual de sectors de la Busca (els adobadors de pell) al mecenatge artístic, com palesa el *Retaule dels Blanquers o de Sant Agustí*, de Jaume Huguet.

La segona part del llibre aborda la circulació d'alguns autors clàssics i italians entre els lectors urbans. A manera d'introducció, s'incideix en la importància de la traducció (de les llengües originals al català o l'aragonès), per fer accessibles aquestes obres al públic laic. El primer apartat (2.1) es dedica a la «nova historiografia» relacionada amb el poder municipal. S'hi esmenta el *Memoriale regum Aragonum, comitum Barchinonensium*, cronologia dels reis d'Aragó, compilat pel notari i arxiver Dídac Garcia l'any 1440 i continuat pel seu fill Jaume, per passar tot seguit a la producció vinculada directament amb la ciutat de Barcelona, com en el *Manual de novells ardots o Dietari de l'antic consell barceloní* i el *Llibre de les solemnitats de Barcelona*. Es valora el format d'anecdota quotidiana i el punt de vista personal dels redactors enfront dels esdeveniments registrats (2.1.2). Sobre les aportacions de l'Humanisme a la renovació historiogràfica, no aprenem res més que una llista coneguda de noms d'autors (Antonio Beccadelli, Bartolomeo Facio o Lorenzo Valla), figures de primera línia, actives a la cort de Nàpols d'Alfons el Magnànim, que, per altra part, no sabem com encaixen en el context cultural dels mercaders barcelonins del segle xv. Semblantment, no s'entenen els subapartats dedicats a Pere el Gran, entre Dante i el *Curial e Güelfa*, en un context sobre historiografia vinculada als sectors mercantils. En un cop de timó incomprensible, es parla de l'existència d'exemplars de la *Commedia* en biblioteques barcelonines i de les lectures de Dante que tenien lloc a la ciutat, dirigides per alguns italians que s'hi havien instal·lat (Francesc X. Gómez), a més de notar que còpies de la *Commedia* s'acompanyaven dels comentaris de Pietro Alighieri, Benvenuto da Imola o Cristoforo Landino, com és el cas del manuscrit H 397 de la Hispanic Society of America, ja exhumat per Pere Bohigas (2.1.3). La difusió de clàssics

(«Actualitzadors de la literatura» [2.2]) s'exemplifica a través de l'obra de Felip de Malla. A una presentació biogràfica (a partir de Josep Perarnau) segueix la relació dels manuscrits conservats de la seva obra, amb referències i comentaris esparsos sobre autors clàssics en la seva producció. No sé si l'obra d'un teòleg, d'àmplia i sòlida formació intel·lectual, és la millor tria per il·lustrar les lectures de clàssics entre mercaders barcelonins, i més quan l'autora ens adverteix que la producció de Malla es difon en ambients eclesiàstics i conventuals, encara que representi «un abans i un després en la concepció d'una nova manera d'educar la ciutadania» (p. 82), que no es justifica.

L'apartat 2.3 versa sobre la difusió de l'obra de Ciceró. Es té en compte la traducció del *De officiis*, realitzada per Nicolau Quilis i adreçada al ciutadà Francesc de Colomines, conseller de Barcelona entre 1417 i 1425. Es recopilen dades disponibles sobre el traductor i es parla, de forma general i un poc banal, d'una traducció glossada, sense entrar en detalls, malgrat els treballs de Curt Wittlin. A continuació, s'esmenta la traducció de les *Paradoxa*, efectuada per Ferran Valentí, a la qual s'afegeix la versió anònima (Barcelona, Biblioteca de Catalunya, ms. 296). Es remarca la riquesa de la biblioteca de Ferran Valentí (118 volums) i es nota el pròleg cèlebre que encapçala la seva traducció, ja analitzat detalladament per Lola Badia. S'hi incorporen apunts esparsos sobre la circulació de Ciceró a la Corona d'Aragó, com la versió aragonesa del *De amicitia*, derivada probablement d'una versió catalana avui perduda (Lluís Cabré i Jaume Torró). Sobre la presència de Ciceró a les biblioteques barcelonines (2.3.1.4), cal anar, de fet, a les fitxes que clouen l'apartat (2.3.2), on ens assabentem dels manuscrits en circulació, en llatí o en traducció, i del perfil dels seus antics posseïdors. La relació és, certament, de gran utilitat. En l'endemig, l'argumentació sobre la presència de Ciceró al *Curial e Güelfa* (2.3.1.5) no és altra cosa que un resum escarrit de l'argument de la novel·la, on s'apel·la únicament al binomi *virtus et sapientia*, a propòsit de la regeneració moral del personatge Curial, sense indicació de les fonts ciceronianes concretes que ho avalarien. El discurs deriva inesperadament cap a Dante, amb afirmacions sorprenents com que «uns estudiants catalans que també van a Itàlia a completar estudis, que tornen amb manuscrits italians farcits de glosses catalanes (!) i que fan unes lectures que coincideixen amb les que l'autor [del *Curial*] farà de Dante [...] (?), per la qual cosa la lectura del *Curial* els serà profitosa» (p. 98), per acabar conjecturant, a mode de conclusió, que aquest «nou grup de lectors [...], davant una lectura atenta del *Curial*, sabrien apreciar la digestió literària que l'autor fa d'aquest clàssic [Ciceró]» (p. 98-99). L'apartat 2.4 ens situa en allò que la literatura del segle xv anomena «lo Troià», és a dir, un conjunt de textos de factura diversa que feien accessible el relat de la guerra de Troia entre el públic tardomedieval (de l'*Eneida* de Virgili a les *Tragèdies* de Sèneca, passant per les *Heroides* d'Ovidi). L'autora, tanmateix, se centra en la *Historia destructionis Troiae* de Guido delle Colonne (c. 1287), traduïda al català per Jaume Conesa, un text, val a dir, poc clàssic i molt medieval, car és, en essència, una refosa i prosificació llatina del *Roman de Troie* de Benoît de Sainte Maure, del segle XII, que, al seu torn, adapta en vers francès els epítoms tardoantics de Dictis de Creta (*Ephemeris belli Troiani*) i de Dares el Frigi (*De excidio Troiae historia*). Sorpren, doncs, que l'apartat s'intituli «La guerra de Troia a debat a través de certes obres clàssiques». L'aportació més interessant és el catàleg de manuscrits conservats de les *Histories troianes* catalanes i l'inventari dels exemplars (en llatí i en català) detectats a les biblioteques barcelonines (2.4.2). L'apartat 2.5 és per a Ovidi «mestre de l'amor». Es presenta la traducció catalana de les *Heroides* realitzada per Guillem Nicolau. És de doldre que l'autora no hagi pogut tenir a l'abast, per ajustada cronologia, l'edició i l'estudi excel·lents de les *Heroides* catalanes que ha dut a terme Josep Pujol (2018). Per bé que s'indiquen alguns treballs anteriors de Pujol, preparatoris a l'edició, l'autora no sembla haver-los tingut en compte, atès que li haurien permès una reflexió més ajustada i competent sobre la presència i funció de les glosses en la traducció de Nicolau (2.5.1.1 i 2.5.1.3). Segueix les *Transformacions* de Francesc Alegre, versió catalana de les *Metamorfosis* d'Ovidi. Les notícies escasses que s'ofereixen han estat superades avui dia per l'edició i estudi de Pere Bescós (2019), que assenyala l'original llatí d'Ovidi i la versió italiana de Giovanni Bonsignori (segle XIV) com a fonts principals de la traducció d'Alegre. És cert que la cronologia dels treballs no juga a favor de l'autora. Tanmateix, no s'han aprofitat amb cura estudis anteriors de què han estat objecte les *Transformacions* (de Pere Bescós, Bodo Guthmüller, Noemí Moncunill o Gemma Pellissa). El repertori d'obres d'Ovidi a les biblioteques barce-

lonines és la contribució més profitosa, ja que, a banda de les *Heroides* i les *Metamorfosis*, refereix la circulació d'altres obres d'Ovidi, com el *De arte amandi*, el *De remediis amoris*, el *De medicamine faciei femineae*, les *Tristia* o les *Epistulae ex Ponto* (2.5.1.4 i fitxes a 2.5.2). La reflexió sobre la presència d'Ovidi al *Curial e Güelfa* no arriba a dues pàgines (2.5.1.5). El darrer autor examinat és Giovanni Boccaccio (2.6). L'apartat s'enceta amb una sèrie de consideracions, dignes d'interès, sobre alguns manuscrits pervinguts (no de Boccaccio) que, amb tota versemblança, són de procedència italiana, com les còpies que Gabriel Altadell, al servei de la cort de Nàpols i del príncep de Viana, executa de l'*Ètica* d'Aristòtil (Londres, British Library, ms. *Add.* 21120) o el còdex del *De coniuratione Catilinae* i el *Bel-lum Iugurthinum* de Sal·lusti, que, procedent del convent de Sant Francesc de Barcelona, es conserva a l'actualitat a la Biblioteca de la Universitat de Barcelona (David Garrido), però que desconcerten en un apartat dedicat a la recepció de Boccaccio. La informació sobre el marquès de Santillana es justifica pel fet que gran part dels manuscrits de Boccaccio conservats a la península Ibèrica provenen de la biblioteca del marquès (Miguel Ángel Pérez Priego, José Manuel Lucía Mejías). No s'aporten, tanmateix, proves que avalin l'afirmació (2.6.1). Es té en compte la traducció catalana del *Decameró* (2.6.2.1), la del *Corvatxo*, realitzada per Narcís Franch (2.6.2.2), i la de la *Fiammetta* (2.6.2.3), així com l'inventari d'obres de Boccaccio a les biblioteques barcelonines (2.6.2.5, i fitxes a 2.6.3). La presència abassegadorra de Boccaccio al *Curial e Güelfa* (del *Filocolo* i la *Fiammetta* al *Decameró*) es despatxa en una sola pàgina (p. 171) i poques ratlles més, i això que l'apartat s'intitula «Boccaccio i el naixement de la narrativa moderna». L'apartat 3 es dedica a les «Conclusions».

L'estudi de Glòria Sabaté, circumscrit als llibres i lectors a la Barcelona del segle xv, manté l'interès, però el perd, per debilitat de dades, anàlisis i arguments, quan es desvia cap a altres temes, en particular, cap al *Curial e Güelfa*.

Isabel GRIFOLL
Universitat de Lleida

SAGRERA, Bàrbara (2019) (2a ed.): *Corpus de fraseologia de les Illes Balears. Classificació, descripció i contextualització*. Premi Ciutat de Manacor A. M. Alcover. Manacor: Món de Llibres, 786 p.

Has perdut dents i queixals, has premut la gata ('t'has esforçat'), *botant totes ses bardisses* ('superant obstacles'), *sense pretendre de cames primes* ('sense pretensions'); *sense perdre es cambuix* ('sense perdre el seny'), *has pres greix, no hi caps dins sa pell* ('t'has sentit satisfeta'), *per haver arribat a cullera* ('per haver arribat a la meta'); *m'has arribat al cor* ('m'has commogut'). Així m'agrada començar la recensió d'aquest *Corpus*, amb uns fraseologismes adreçats a la seva autora, espigolats en el seu llibre i a la qual escauen per l'arduïtat i el rigor de la feina feta; com n'és testimoni l'acollida dels lectors que n'han vist dues edicions en un any (2019).

Bàrbara Sagrera Antich, llicenciada i doctora en Educació per la Universitat de les Illes Balears, professora de català de l'Escola Oficial d'Idiomes de Palma, ha unit a la labor docent la inquietud investigadora de la qual és una mostra eloqüent aquest *Corpus de fraseologia*, pouat en el Diccionari d'Alcover-Moll, que s'uneix al precedent *Les cançons populars del Diccionari català-valencià-balear* (Palma: Moll, 2007), que es basa també en aquella imponent obra magna de la lexicografia catalana i romànica.

El llibre s'enceta amb uns capítols dedicats: 1) a aclariments terminològics; 2) a les fonts (*Diccionari* Alcover-Moll [=DCVB], Cançoner de Ginard Bauçà, Rondaies mallorquines, Rondaies de l'Arxiduc, Rondalles menorquines de Ferrer Ginard, Rondalles de Menorca de Francesc Camps, rondalles d'Eivissa i Formentera de Joan Castelló); 3) a la classificació de les unitats fraseològiques (UF) (locucions nominals, adjectives, adverbials, verbals, prepositives i conjuntives); 4) a la contextualització amb textos rondal·listics; 5) a l'anàlisi estructural i formal (al·literació, paronomàsia, polisíndeton, etc.); 6) a